

Ciepło właściwe ferrotoroidalnego monokryształu LiCoPO_4

Jarosław Więckowski¹, Maria Gutowska¹, Andrzej Szewczyk¹, N. Kharchenko²,
Y. Kharchenko², Andrzej Wiśniewski¹, H. Schmid³

¹ *Instytut Fizyki PAN, Al. Lotników 32/46, 02-668 Warszawa, Polska,*

² *B. Verkin Institute for Low Temperature Physics and Engineering, NAS, pr. Lenina 47,
61103 Kharkov, Ukraina,*

³ *Department of Inorganic, Analytical and Applied Chemistry, University of Geneva, 30
quai Ernest-Ansermet, 1211 Geneva 4, Szwajcaria,*

Kryształy LiCoPO_4 wykazują cały szereg własności fizycznych, interesujących ze względu na badania podstawowe, jak i na możliwości zastosowań. Są to: quasi–dwuwymiarowa antyferromagnetyczna struktura Isinga, silny efekt magnetoelektryczny, uporządkowanie ferrotoroidalne. Jest to pierwszy materiał, w którym zaobserwowano domeny toroidalne [B.B. Van Aken et al., Nature 449, 702 (2007)]. Uporządkowanie antyferromagnetyczne i ferrotoroidalne jednocześnie, daje szanse na zastosowania w spintronice. Jest to również związek rozważany jako materiał na katody w akumulatorach i bateriach litowych oraz jako materiał na wodorowe ogniwa paliwowe.

Wykonane zostały pomiary ciepła właściwego w zależności od temperatury (w zakresie 2–300 K), dla pól magnetycznych do 9 T. Przejście fazowe paramagnetyk–antyferromagnetyk w zerowym polu zachodzi w temperaturze 21,6 K. Pomiary podczas grzania i chłodzenia w $B = 0$ i 9 T nie wykazują histerezy, wskazując na przejście drugiego rodzaju. Założona rozbieżność logarytmiczna, dobrze opisująca dane eksperymentalne, wskazuje na układ quasi–dwuwymiarowy. W polu $B = 8$ T pojawia się dodatkowa anomalia w 8,8 K, zwiększająca się i przesuwająca do 9,2 K w polu $B = 9$ T, interpretowana jako przejście pierwszego rodzaju. Wykonane pomiary namagnsowania w funkcji temperatury w polu $B = 9$ T i w funkcji pola magnetycznego w temperaturze $T = 9$ i 10 K nie wykazują żadnej anomalii wskazującej na przejście pierwszego rodzaju. Jest to więc niemagnetyczna przemiana fazowa indukowana polem magnetycznym. Można to przejście interpretować jako przejście związane z efektem magnetoelektrycznym.